ריכטער סטאנס: "אָרימע און רייכע פאר'ן געריכט" מאָרגן (פרייט.) 8.45 אוונט אין פרץ זאל

אויפזיכט פארום קאמיטעט פון אידישער קולטור געז. איינטריט — פרייע זאמלונג

וועטער: קלאר און קאלט

Largest Circulation of any Newspaper entering Jewish Homes in Western Canada.

אידישע וואָרט

The Israelite Daily Press.

מעד פארשפרייט

אין די אידישע היימען פון מערב קאנאדע ווי אלע אנדערע אידישע און ענגלישע צייטונגען צוזאמען

Vol. 21, No. 274. Thur. Dec. 10, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דאנערשטאג ל' כסלו, תרצ"ב.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

מישיגאנער פאספארטן ביל ניט קאנסטיטוציאנעל לויט דער איינטשיידונג פונ'ם הויכן געריכט

קאנצלער ברונינגס ווארנונג צו די היטלעריסטן באדואיקט די דייטשע אידן

דער איינדרוק איז געווען, אז היטלער גרייט פאגראמען אויף אידן. — רעגירונגס דעקרעט רודערט אויף דייטשלאנד. — פאשיסטישע און קאמוניסטישע צייטונגען סוספענדירט. — היטלער אטאקירט שארף דעגרונג

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

בערלין, דעצ. 11 (איטא). — די אר־דיישע באפעלקערונג פון דייטשלאנד האט זיך דערפילט אביסל באדואיקט מיט קאנצלער ברונינגס האדיא רעדע, אין וועלכער ער האט געגעבן א שטרענ־גע וואָרנונג צו די היטלעריסטן. !

באמש די וואָרנונג איז געקומען אביסל צו שפעט, האָ זי אבער פארט באדואיקט די צערודערטע נערוון פון דער אידישער באפעלקערונג. ברונינג האט אין זיין רעדע דערקלערט, אז די נעזעצלאכקייט אן וועלכער היטלער האלט זיך מיטן מויל, ווערט באמת אפ־געלאכט פון זיינע לייטענאנטן. ער האט אויך פארדאכט היטלערן פאר זיין אינטערווייו פאר דער אויסלענדישער פרעסע, בעת ער האט ניט געהאט קיין שום פולמאכט צו ריידן פאר אויסלענדישע עס־פרעסע. בעת ער האט ניט געהאט קיין פרעסע, בעת ער האט ניט געהאט קיין שום פולמאכט צו ריידן פאר אויסלענדישע עס־פרעסע. בעת ער האט ניט געהאט קיין שום פולמאכט צו ריידן פאר אויסלענדישע עס־פרעסע.

עס ווערט אויך אנגענומען, אז היטלער וועט אויסלייגן דעם ווארט פון דער אינטערווייו אין א מאנער, אז ער האט ניט געהאט קיין שום פולמאכט צו ריידן פאר אויסלענדישע עס־פרעסע.

אידישע נייעס. — כל ישראל'ס צרות, רב ישראל נרוטה. — אונזער נעיענ נאר נדוגים. — די פעלקערליגע אין אלריינ־דער הונט. ישראל אויף וואשינגטאן.

אידישע נייעס,—וואס זיינען זיי? ס'איז דאס זעלבע וואס דאס אידי־שע ליד: א קרעבץ, א זיפץ, אן אוי.

פון אלע עקן פון דער וועלט קומען אן די טייערע אידישע נייעס: פויל־ — עקסצעסן, באיקאט, אויסראטונגס קאמף; רומעניע — פרעמיער יאנגא אפלאדירט לוזאן; דייטשלאנד — היטלער נעווינט, היטלעריסטן דייטש אידישע בערד, און א. וו.

אפילו דאס וויינט כארבין האט איר פעקל צרות: אנטיסעמיטיזם, זוידענס הואווער פארדערט נייע גזירות קגן אימיגראנטן, פאספארטן פאר איינגעוואנדערטע.

אריי־ישראל — א צרה דא, א צרה דארט.

טייערע נייעסן, ניטא וואס צו ריידן!

* * *

אויב מיט כלל־ישראל אין גרויסע צרות, איז עס א וואונדער, וואס אידן זוכן טרייסט באטש אין רב ישראל?

כען טרייבט אונז פון אונזוואר־טעטן? טא נאט איך אונזער איינ־שטיין, פאר וועלכן איר אלע ביינט איינערע קעפ. בעת פריער האט איר אים אויך געטריבן פון איינערע אונז־ווערטעטען, איז בעת איך איצט א נאנצע זכיה אז ער זאל אריינפטרעטן אויף איינער שוועל.

איר טרייבט אונז פון פאליטישן לעבן? נאט אייך אונזערע הערבעטן סעטעלקס, אונזערע רידיקע און. אויב איר ווילט — אונזערע טראצקיס (באטש מסתא ווילט איר ניט).

איר טרייבט אונז פון די עקאנא־מישע נעבנטן? טא נאט אייך אונזע־רע ראשטילרס, ביי וועלכע איינערע רייכע דיפלאמאטן קלאפן אין תיבת־מערפיר.

* * *

איינשטיינס נעלערזאמקייט וועט ניט העלפן קיין איינעם פון די בעיגאנ־טע אידישע סטודענטן אין פויל. עסטרייך, דייטשלאנד און א. וו. צו לערנען רואיק און ניט געטריבן ווערן פון אונזערסיטעטן.

סעטעלקס, ריידינגס און בראנדייסעס פאליטישע גדולה וועט ניט העלפן די אירן פון פויל און רומעניע צו קריגן די דעקס פון וועלכע מען באראייבט זיי און וועגן מיר זאלן האבן אפילו הונ־דערט ראטשילדס. וועלן מיר אלץ נאך האבן קענן זיי צען מיליאן מנחמ־מערדלס און סתם קבצנים.

נאר וואס־דען, מען טרייסט זיך מיט חלשות.

ס'איז אי א שמיקל נקמה קן די אנ־טיסעמיטן. אי א שטיקל זעלבסס־טרייסט.

דאס הייסט: עס, איר מיינט טאקע אז מען קאן אונז צערייבן אויף מאן? אט. אדרבא. זעט וועלכע בריות "מיר" זיינען!

דערפאר אפשר אזא שוואכקייט ביי איר צו אידישע גרויסע מענשן. — א שוואכקייט, וואס פארפירט אונז אפס צו לאטכענען פרעמדע גרויסע מענשן און מגייר צו זיין אין אידישע . . .

* * *

און וואס איז שייך דער פעלקערליג־נע, זאג איך אייך, אז זי איז אלרייט שבאלריינ.

אט דאס דאך נעטיינט, אז זי וועט זיין מאכטלאז אויסצומיידן די דראנע־דיקע מלחמה צווישן יאפאן און כינע, — האט איר טאקע געמאכט א טעות. יא, איך זע שוין, אז זי וועט יא אויסמיידן די מלחמה.

דער גאנצער חסרון איז דאך געווען, וואס יאפאן האט ניט געוועלט פאלגן, — פאר כינע איז דאך לכתחילה ניט געווען וואס מורא צו האבן: זי וועט שוין במילא פאלגן, וואס דען וועט זי טאן?

האט אבער איצט די פעלקערליגע געפונען א פלאן, ווי צו צווינגען יאפאן זי זאל פאלגן.

מיט בייזן, פארשטייט זיך, גייט דא ניט. וואס דען — מיט סאמע גוטן.

אט אזוי:

דו ווילסט פארנעמען ציציהאר? טא נעם דיר געזונטערהייט. דו ווילסט טשינטשאו? אדרבא. דו ווילסט האלטן אן ארמיי צו באקעמפן פרעמדע באנ־דיטן אין א פרעמדן לאנד? מיר וועלן דאס פארשווייגן.

און וואס נאך? דו ווילסט מאנ־דזשוריע? געזונטזיקערהייט.

וועט טאקע יאפאן פארנעמען מאנ־דזשוריע, אבער די פעלקערליגע וועט אויספפרן: קיין אמת'ע שלחמה וועט ניט זיין, כינע קאן זיך סיידן פאר־מעסטן קגן דער גאנצער וועלט?

אמת, אן דער חסכמה פון דער ליגע וואלט יאפאן אלצאיינס פארכאפט מאנדזשוריע. אבער דאן וואלט עס גע־וועזן: פע. ווייבעריי, שעמען זי זיך דער קאזאק!

און איצט ווערט עס נעטאן שוין און פיין. לייט אלע כללים פון אינטערנא־ציאנאלער געזעצלאזיקייט . . .

* * *

מען קאן ניט זאגן, אז די קאמונ'סטן טוען קיינמאל ניט קיין גלייכע זאך.

אט, איז מיר רוקא געפעלן זייער פלאן פון א מארש פון צוויי טויזנט ארבעטסלאזע אויף וואשינגטאן, וואס איז די טעג דורכגעפירט געווארן: זאל די הויפטשטאט פון די בעריקס פארלירן אביסל איר קלייניקייט־דיקע זאטע זעלבסטגעזונדקייט; זאלן זיי זעען, אז די ארבעטסלאזיקייט איז הר־ווערס לאנד פון פראספעריטעט איז ניט קיין אויסנעטראטע מעשה.

א שאר בלויז, וואס דאס איז געטאן געווארן אויף דעם אמעריקאנער שטיי־

אנב-אורחא

פון מארק

וועגן פארשיידענע זאכן

אידישע נייעס. — כל ישראל'ס צרות, רב ישראל נרוטה. — אונזער נעיענ נאר נדוגים. — די פעלקערליגע אין אלריינ־דער הונט. ישראל אויף וואשינגטאן.

אידישע נייעס,—וואס זיינען זיי? ס'איז דאס זעלבע וואס דאס אידי־שע ליד: א קרעבץ, א זיפץ, אן אוי.

פון אלע עקן פון דער וועלט קומען אן די טייערע אידישע נייעס: פויל־ — עקסצעסן, באיקאט, אויסראטונגס קאמף; רומעניע — פרעמיער יאנגא אפלאדירט לוזאן; דייטשלאנד — היטלער נעווינט, היטלעריסטן דייטש אידישע בערד, און א. וו.

אפילו דאס וויינט כארבין האט איר פעקל צרות: אנטיסעמיטיזם, זוידענס הואווער פארדערט נייע גזירות קגן אימיגראנטן, פאספארטן פאר איינגעוואנדערטע.

אריי־ישראל — א צרה דא, א צרה דארט.

טייערע נייעסן, ניטא וואס צו ריידן!

* * *

אויב מיט כלל־ישראל אין גרויסע צרות, איז עס א וואונדער, וואס אידן זוכן טרייסט באטש אין רב ישראל?

כען טרייבט אונז פון אונזוואר־טעטן? טא נאט אייך אונזערע איינ־שטיין, פאר וועלכן איר אלע ביינט איינערע קעפ. בעת פריער האט איר אים אויך געטריבן פון איינערע אונז־ווערטעטען, איז בעת איך איצט א נאנצע זכיה אז ער זאל אריינפטרעטן אויף איינער שוועל.

איר טרייבט אונז פון פאליטישן לעבן? נאט אייך אונזערע הערבעטן סעטעלקס, אונזערע רידיקע און. אויב איר ווילט — אונזערע טראצקיס (באטש מסתא ווילט איר ניט).

איר טרייבט אונז פון די עקאנא־מישע נעבנטן? טא נאט אייך אונזע־רע ראשטילרס, ביי וועלכע איינערע רייכע דיפלאמאטן קלאפן אין תיבת־מערפיר.

* * *

איינשטיינס נעלערזאמקייט וועט ניט העלפן קיין איינעם פון די בעיגאנ־טע אידישע סטודענטן אין פויל. עסטרייך, דייטשלאנד און א. וו. צו לערנען רואיק און ניט געטריבן ווערן פון אונזערסיטעטן.

סעטעלקס, ריידינגס און בראנדייסעס פאליטישע גדולה וועט ניט העלפן די אירן פון פויל און רומעניע צו קריגן די דעקס פון וועלכע מען באראייבט זיי און וועגן מיר זאלן האבן קענן זיי צען מיליאן מנחמ־מערדלס און סתם קבצנים.

נאר וואס־דען, מען טרייסט זיך מיט חלשות.

ס'איז אי א שמיקל נקמה קן די אנ־טיסעמיטן. אי א שטיקל זעלבסס־טרייסט.

דאס הייסט: עס, איר מיינט טאקע אז מען קאן אונז צערייבן אויף מאן? אט. אדרבא. זעט וועלכע בריות "מיר" זיינען!

דערפאר אפשר אזא שוואכקייט ביי איר צו אידישע גרויסע מענשן. — א שוואכקייט, וואס פארפירט אונז אפס צו לאטכענען פרעמדע גרויסע מענשן און מגייר צו זיין אין אידישע . . .

* * *

און וואס איז שייך דער פעלקערליג־נע, זאג איך אייך, אז זי איז אלרייט שבאלריינ.

אט דאס דאך נעטיינט, אז זי וועט זיין מאכטלאז אויסצומיידן די דראנע־דיקע מלחמה צווישן יאפאן און כינע, — האט איר טאקע געמאכט א טעות. יא, איך זע שוין, אז זי וועט יא אויסמיידן די מלחמה.

דער גאנצער חסרון איז דאך געווען, וואס יאפאן האט ניט געוועלט פאלגן, — פאר כינע איז דאך לכתחילה ניט געווען וואס מורא צו האבן: זי וועט שוין במילא פאלגן, וואס דען וועט זי טאן?

האט אבער איצט די פעלקערליגע געפונען א פלאן, ווי צו צווינגען יאפאן זי זאל פאלגן.

מיט בייזן, פארשטייט זיך, גייט דא ניט. וואס דען — מיט סאמע גוטן.

אט אזוי:

דו ווילסט פארנעמען ציציהאר? טא נעם דיר געזונטערהייט. דו ווילסט טשינטשאו? אדרבא. דו ווילסט האלטן אן ארמיי צו באקעמפן פרעמדע באנ־דיטן אין א פרעמדן לאנד? מיר וועלן דאס פארשווייגן.

און וואס נאך? דו ווילסט מאנ־דזשוריע? געזונטזיקערהייט.

וועט טאקע יאפאן פארנעמען מאנ־דזשוריע, אבער די פעלקערליגע וועט אויספפרן: קיין אמת'ע שלחמה וועט ניט זיין, כינע קאן זיך סיידן פאר־מעסטן קגן דער גאנצער וועלט?

אמת, אן דער חסכמה פון דער ליגע וואלט יאפאן אלצאיינס פארכאפט מאנדזשוריע. אבער דאן וואלט עס גע־וועזן: פע. ווייבעריי, שעמען זי זיך דער קאזאק!

און איצט ווערט עס נעטאן שוין און פיין. לייט אלע כללים פון אינטערנא־ציאנאלער געזעצלאזיקייט . . .

* * *

מען קאן ניט זאגן, אז די קאמונ'סטן טוען קיינמאל ניט קיין גלייכע זאך.

אט, איז מיר רוקא געפעלן זייער פלאן פון א מארש פון צוויי טויזנט ארבעטסלאזע אויף וואשינגטאן, וואס איז די טעג דורכגעפירט געווארן: זאל די הויפטשטאט פון די בעריקס פארלירן אביסל איר קלייניקייט־דיקע זאטע זעלבסטגעזונדקייט; זאלן זיי זעען, אז די ארבעטסלאזיקייט איז הר־ווערס לאנד פון פראספעריטעט איז ניט קיין אויסנעטראטע מעשה.

א שאר בלויז, וואס דאס איז געטאן געווארן אויף דעם אמעריקאנער שטיי־

קאנצלער ברונינגס ווארנונג צו די היטלעריסטן באדואיקט די דייטשע אידן

דער איינדרוק איז געווען, אז היטלער גרייט פאגראמען אויף אידן. — רעגירונגס דעקרעט רודערט אויף דייטש־לאנד. — פאשיסטישע און קאמוניסטישע צייטונגען סוספענדירט. — היטלער אטאקירט שארף דעגרונג

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

בערלין, דעצ. 11 (איטא). — די אר־דיישע באפעלקערונג פון דייטשלאנד האט זיך דערפילט אביסל באדואיקט מיט קאנצלער ברונינגס האדיא רעדע, אין וועלכער ער האט געגעבן א שטרענ־גע וואָרנונג צו די היטלעריסטן. !

באמש די וואָרנונג איז געקומען אביסל צו שפעט, האָ זי אבער פארט באדואיקט די צערודערטע נערוון פון דער אידישער באפעלקערונג. ברונינג האט אין זיין רעדע דערקלערט, אז די נעזעצלאכקייט אן וועלכער היטלער האלט זיך מיטן מויל, ווערט באמת אפ־געלאכט פון זיינע לייטענאנטן. ער האט אויך פארדאכט היטלערן פאר זיין אינטערווייו פאר דער אויסלענדישער פרעסע, בעת ער האט ניט געהאט קיין שום פולמאכט צו ריידן פאר אויסלענדישע עס־פרעסע.

עס ווערט אויך אנגענומען, אז היטלער טשיע צייטונגען אין שטאט ביז דעצ. 17טן, און פינאנץ מיניסטער דר־סריך האט אין א האדיא רעדע ווידער גע־וואָרנט, אז די רעגירונג וועט זיך ניט אפשטעלן פאר די ש. דיינסטע מיט־לען אנצוהאלטן ארד, ונג אין לאנד. עס ווערט באהויפטעט, אז קאנצלער ברו־נינג וועט זיך נ אפשטעלן אפילו פאר דער אויפל ונג פונם רייכסטאג, אויב דאס וועט ין נויטיק.

עס האלט ביי א שפאלטונג אינם אלוועלט־לאכן מוסולמאנישן קאנגרעס

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

ירושלים, דעצ. 11 (איטא). — די ערשטע אנדייטונג אויף א מוסולמא־נישן קאנגרעס וואס ווערט דא אפגע־האלטן, איז געווען דער פאקט, וואס די עגיפטישע דעלעגאטן האבן זיך אפגע־זאגט פון אנצוגעבן אן אמנאנצאיש אין וועלכער ס'איז פון די אויסגעקליבענע קאמיסיעס.

א דעזאלוציע אנגענומען פונם קאנ־גרעס בנונג דער הערזשאם אייזנבאן פארדערט, אז די אייזנבאן זאל איבער־גענעבן ווערן אין מוסולמאנישע הענט. אויב דאס וועט ניט געטאן ווערן אין משך פון זעקס חדשים צייט, וועט אן אפיל געשיקט ווערן צו דער פעלקער־ליגע, און אויב דאס וועט אויך ניט העלפן, דאן וועלן די מוסולמאנער ענט־פערן אויף דעם מיט א באיקאט פון אלע פראצעסיונישע, בריטישע און אנ־דערע אייראפעאישע סחורות.

די צייטונג "פאלאשטין" דריקט אויס די מיינונג, אז די איצטיקע קאנפערענץ דארף באטראכטט ווערן בלויז ווי א הק־דמת צו א גרעסערן און בעסערן מוסול־מאנישן קאנגרעס, וואס דארף אפגע־האלטן ווערן ניכער פו זאלץ אין עניפטן.

עס ווערט אלגעמיין אנערקענט, אז דער מופטי האט מיט זיינע הצאלונ־גען פארלארן די שטיצע פון אינדיע און עגיפטן. באזונדערס האט ער דער־ווייטשען שואקס אלץ, וועלכער איז א דאנק דעם מיפטס אינטריגעס, ניט דערוויילט געווארן צו קיין שום אמט ביים קאנגרעס, אויסער צו דער פארזיי־צערשאפט פון דער לענאגער סוב־קא־מיסיע, — וואס האט פארארזאכט אלגעמיינע אומצופרידנהייט.

בריוו וועגן ראדיא שעה פון "דאס אידישע וואָרט" האלטן אין איין שטראמען

פון מאנטאג אז האלטן אין איין שטראמען טעלעגראמעס און בריוו אין רעדאקציע פון "דאס אידישע וואָרט", ווי אויך אין אפס פון דער "סי קיי. וויי", מיט אויסדרוקן פון באנייסטע־רונג פאר דעם אידישן ראדיא פראג־ראם, אראנזירט פון "דאס אידישע וואָרט". א סך פון די בריוו זיינען רי־רענד, באזונדערס פון די פארווארפענע ווינקלאך, וואו אידן האבן שוין לאנג ניט געהערט קיין אידיש וואָרט און קיין אידיש ליד.

אין א סך פון די בריוו ווערן געבעטן באשטימטע אידישע לידער און מוזי־קאלישע נומערן אין די ווייטערדיקע פראגראמען. די וואונשן וועלן קריגן די נעהערע אויפמערקזאמקייט, אויף וויפל דאס וועט זיין מעגלאך.

די צאל בריוו איז אזוי גרויס אז ס'איז פאר אונז אוממעגלאך זיי צו פארענטלאכן. מיר וועלן דערפאר דא ברייענגען בלויז עטלאכע בריוו פון פאר־נאנזיאזע בלויז אן אמעריקאנער "ארווערטייזינג" מאכערייקע.

און אויף "אדווערטייזן", זייט זיי כער. איז דער צווייטער צד א גרעסע־רער ברית.

דעם אידישן וואָרט, ווינניפעג.

חשוב'ע הערן: —

דערלויבט מיר דורך אייער ווערט־פולער צייטונג אויסצודריקן אינם נא־מען פון דער י. מ. ה. א. דעם פארגע־ניגן וואס מיר האבן געהאט הערנדיק דאדיא אין אייער פראגראם אין דאס דאדיא פראגראם. וואס איר האט דורכ־געפירט דורך דער סי. קיי. וויי. אוז עטעטן וונטאג.

איך בין צופרידן צו זאגן, אז דער איינדרוק געמאכט פונם כאר איז גע־ווען אזוי גרויס, אז ביטעם זיינען שוין געמאכט געווארן אז עלאכע פראגראַ־מען זאלן ווייטער דורכגעפירט ווערן.

איך וויל אייך דערפאר בעטן איר זאלט באנוצן אייער איינפלוס און אויב מעגלאך געבן דער אידישער באפעלקע־רונג נאך אזא שיינעם פראגראם ווי דעם וואס מיר האבן געהאט דאס פאר־גענגען צו הערן.

איבערגעבנסט אייערער,

מ. בוירס.

סעקרעטאר, יאנג מענס חיברו אסו.

פון פארטעדזשער קהלה

צו דער פארוואלטונג פון ד. א. ה.: —

לייענענדיק אין אייער צייטונג, אז איר באמיט זיך צו געבן אויף דער ראדיא א אידישע געזאנג שטונדע, האבן מיר שפאנענד דערווארטעט די באשטיטע שעה, טאקע בנערינו ובזקי־נינו, און אייער פראגראם האט אונז פארשאפט אן אמת'ן אידישע גענוס. דאס געזאנג פון מ. דזשייקאב און בפרט די פאלקס לידער פון מרם, ווייד־מאן האבן אונז געשאפן א זיסן נשמה ציטער, א גייסטיקע פרייד.

אין נאמען פון דער פארטעדזשער קאמיזיטי, דריקן מיר אויף אויס אונ־זער הארציקן דאנק. פאר אייער אנ־שטריינגונג צו באפרידיקן ווי ווייט מעגלאך אייער מאסע לעזער. און מיר ווינשן אייך דערפאלג אויף אויף ווייי־טער אנצופירן אייער ווינשפולע אר־בעט.

מיט גרוים אכטונג,

מ. באדנבוים, סעקר.

כוטלענערס האבן נעכטן געהאט א ביטערן טאג אינם חינן פאליציי נעריכט

כוטלענערס און "האוס ברו" ספע־ציאליסטן, די ביטערע קאנקורענטן פון דער מאניטאבא רעגירונג אינם פארקויף פון דעם ביטערן טראפ, האָ־בען נעכטן געהאט א ביטערן טאג אין שטאטיקן פאליציי געריכט.

"איך האָב ניט קיין געלט, איך קאן ניט קריגן קיין ארבעט, וואס זאל איך טאן?" — האט זיך דזשאן מארטי־ניק באקלאגט ווען ער איז אנגעקלאגט געווארן דערפאר וואס מען האט גע־פונען אין זיין היים 450½ קינג סט., היים געמאכטע אלקאהאל.

מארטינוק איז ערשט ארויס פון "דזשייל" וואו ער איז געווען איינגע־שפארט זעקס מאנאטן אויף דער קלא־גע פון בוטלעגעריי. דער ריכטער האט אים נעכטן צוריקגעשיקט אויף ניין חדשים.

ניק טאנטשוק און זיין ווייבל עני וועלן פארברייגנען קריסמעס אין דער פראווינציעלער טורמע. ניק איז פאר־משפט געווארן צו זעקס מאנאטן און ניקיקע — צו דריי, אויף פאר בוט־לעגעריי.

נאך עטלאכע "מונשיינערס" זיינען פאר'משפט געווארן צו טורמע טערמי־נען, דערפאר וויל בוטלעגעריי אין ניט געזעצלאך אין מאניטאבא.

אונזער ראדיא פראגראם זונטאג, דעצ. 13טן, 12.45 נ.מ., דורך סי. קיי. וויי.

1. געזאנג טרוא: "אלי אלי", ריסלאנד.
2. חזן א. שטיינבערג, "הרדו".
3. ש. כ. זעלטשען: "די צאדיי־טונג פון אידיש".
4. מרס. מאניע מארגאלים, "אמאל איז געווען א כשעה". "בין איך מיר א מיידל אין די יאר".
5. יוסף זוקין, דעקלאמאציע: "עמיגראנטן ליד". ש. אנסקי.
6. מאמאס: טשעלא סאלא, חסידישער טאנץ.
7. חזן א. שטיינבערג: "צו מיין פאלק".
8. יוסף זוקין, דעקלאמאציע. "מוטער", פון ש. אנסקי.
9. מרס. מאניע מארגאלים: 80 יאר אין 70 זי".
10. בערנארט, פידל סאלא: אויס־צוגן פון "שמשון און דלילה, סעין סעין.

יוסף זוקין איז א גראדואירטער שיעור פון דער פרץ שול.

מרס. אידא גרינבערג וועט אקאמפאניין מרס. מארגאלים.

מיס פראוויזאר וועט אקאמפא־נירן חזן שטיינבערג.

מרס. מאניע מארגאלים

ביל צו שניידן אימיגראציע קוואטא צו צען פראצענט אריינגעטראָגן אין הויז

עס ווערט אויך פארגעשלאגן איינצושליסן קאנאדע און מעקסיקא אין דער קוואטא. — נייע גזרות האבן גוטע געלעגנהייט דורכגעפירט צו ווערן. — תואווערס עקא־נאמישע פלענער שארף קריטיקירט

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

וואשינגטאן, דעצ. 11 (איטא). — אויף אריינגעטראגן א ביל, וואס זאל קאנגרעסמאן דושאנסאן האט אריינגע־טראגן א ביל אין אימיגראציע קאמי־סיע פון הויז, פאדערנדיק, אז די עק־זיסטירנדיקע קוואטאס זאלן געשניטן ווערן אויף 90 פראצענט, אזוי אז א לאנד מיט א קוואטא, וועלן מיר זאגן, פון פיר טויזנט, זאל קריגן א קוואטא פון בלויז 400.

אן ענלאכער ביל אין דורכגעפירט געווארן ביי דער לעצטער סעסיע פון הויז, אבער ער איז צוליב מאנגל אין צייט ניט דורכגעגאנגען. אין סענאט.

דזשאנסאן האט אויף אריינגעטראגן א נייעם נאטיאנאליזאציע ביל, דיי אייג־צעלחייטן פון וועלכן הייסן אנאנ־סירט ווערן, אין פיר אנדערע בילס וועגן אימיגראציע. וואס פאדערן, צווישן אנדערס, אז קאנאדע און מעק־סיקא זאלן איינגעשלאסן ווערן אינם קוואטא סיסטעם; אז קאנגערס מוזי־קער זאלן אריינגעלאזן ווערן אונטער געוויסע באדינונגען, און אז די וויזא צאלונגען זאלן צוריקגעצאלט ווערן צו די פליסאלינגען וואס האבן פריער גע־קראגן אמעריקאנער וויזעס און זייגען ווערן אין קאנגרעסמאן דושאנסאן'ס פארהאלטן געווארן. אין וועג וועלן די אימיגראציע, באשריינקונגען פון 1924 זיינען אריין אין קראפט.

ווערט דערווארטעט, אז די באר־שטימונגען פון קאנגרעסמאן דושאנסאן'ס אויפשטיין צו דער פארזיצע אפט פון דער אימי־גראציע קאמיסיע זאל אנאנסירט ווערן פרייטאג, צווישן אנדערע בילס אריינ־גענעמען אין אימיגראציע קאמיסיע אין דא איינער פון קאנגרעסמאן דושאנסאן'ס פון אהייא, וואס וויל דערקלערן פאר א קריימינאל אפרברעכן דעם אריינפאר אין לאנד אויף אן אומגעוועזלאכן אופן.

עס זיינען דא איינציק בילס אויף צו לויבערלאזיזן די שטריינגע אימיגראר־ציע געזעצן: איינער אזא ביל איז אריינגעטראגן געווארן פון קאנגרעסמאן מעלער, און קאנגרעסמאן גריפן האט אויף אריינגעטראגן א ביל, וואס זאל דערלויבן א פאסיפיסט, א רעליגיעזן אדער א פילאזאפישן, צו ווערן א בירגער אין לאנד.

וואשינגטאן, דעצ. 11. — "צו די באנקירן וויל ער געבן ביליאנען, און צו די הונגעריקע קינדער וויל ער קיין איין פיר טויזנט, זאל קריגן א קוואטא פון בלויז 400.

אז ענלאכער ביל איז דורכגעפירט געווארן ביי דער לעצטער סעסיע פון הויז, אבער ער איז צוליב מאנגל אין צייט ניט דורכגעגאנגען אין סענאט.

דזשאנסאן האט אויף אריינגעטראגן א נייעם נאטיאנאליזאציע ביל, דיי אייג־צעלחייטן פון וועלכן הייסן אנאנ־סירט ווערן, אין פיר אנדערע בילס וועגן אימיגראציע. וואס פאדערן, צווישן אנדערס, אז קאנאדע און מעק־סיקא זאלן איינגעשלאסן ווערן אינם קוואטא סיסטעם; אז קאנגערס מוזי־קער זאלן אריינגעלאזן ווערן אונטער געוויסע באדינונגען, און אז די וויזא צאלונגען זאלן צוריקגעצאלט ווערן צו די פליסאלינגען וואס האבן פריער גע־קראגן אמעריקאנער וויזעס און זייגען ווערן אין קאנגרעסמאן דושאנסאן'ס פארהאלטן געווארן. אין וועג וועלן די אימיגראציע, באשריינקונגען פון 1924 זיינען אריין אין קראפט.

ווערט דערווארטעט, אז די באר־שטימונגען פון קאנגרעסמאן דושאנסאן'ס אויפשטיין צו דער פארזיצע אפט פון דער אימי־גראציע קאמיסיע זאל אנאנסירט ווערן פרייטאג, צווישן אנדערע בילס אריינ־גענעמען אין אימיגראציע קאמיסיע אין דא איינער פון קאנגרעסמאן דושאנסאן'ס פון אהייא, וואס וויל דערקלערן פאר א קריימינאל אפרברעכן דעם אריינפאר אין לאנד אויף אן אומגעוועזלאכן אופן.

עס זיינען דא איינציק בילס אויף צו לויבערלאזיזן די שטריינגע אימיגראר־ציע געזעצן: איינער אזא ביל איז אריינגעטראגן געווארן פון קאנגרעסמאן מעלער, און קאנגרעסמאן גריפן האט

בעגעט אפעלירט פארן דויטן קרייץ קאמפיין

שיף דאטשעס אף ריטשמאנד, אויפ־ם דעצ. 11. — פרעמיער בענעט האט ארויסגעלאזן א רוף צום קאנאדער פאלק צו שטיצן דעם רויטן קרייץ קאמפיין וואס פאנגט זיך הייצט אן.

דער קאמפיין ווערט אנגעפירט אויף דער בקשה פון דער רעגירונג, מיטן צוועק צו הלפן די נויטליידנדיקע פון דער ארבעטסלאזיקייט און אומגערעכטיגע טעניש.

דער פרעמיער דערקלערט, אז וויפל די רעגירונגען מוניציפאליטעטן, דאר נוטען ניט צו פארלייטערן די נויט, אין דאס אבער ניט גענוג. צוליב זייערע באשריינקטע מיטלען, אין די בירגער ווערן דערפאר געבעטן בייצוטראגן זיי־ערע פרעזענטס בישטייערונגען מיט א פרייטער האנט פארן דויטן קרייץ, ער זאל קאנען אנגיין מיט דער הומאניטאר־דער ארבעט.

—(::)—

וויכטיקע בני ברית פארזאמלונג מאנטאג

די לעצטע פארזאמלונג פון דער בני ברית לאדזש, נו. 650, פאר הייג־טיקן יאר, וועט פארקומען אין טראור לערם האל, קינג אין בענעטיין סט., מאנטאג דעם 14טן דעצ., 8.30 נ.מ.

ביי דער דאזיקער פארזאמלונג ווע־לען אפגעהאלטן ווערן וואלן פאר באר־אמטע פארן יאר 1932.

נאך דער פארזאמלונג וועט פאר־קומען א דיסקוסיע וועגן די איטסטר־אונגען פון דער ארגאניזאציע אין פאר לויף פונם יאר 1931, און עס וועט ארונגעגערעט ווערן די פראגע וועגן דעם זומער קעמפ.

א צאל רעזאלוציעס וועלן פארגע־שלאגן ווערן, און אלע מיטגלידער וועלכע זיינען פאראינטערעסירט אינם וואוילזיין פון דער בני ברית לאדזש, זיינען געבעטן אומקאמרינגען צו קו־מען צו דערפ ארזאמלונג.

—(..)—

אידישע קאנסערוואטיווע פארזאמלונג קומענדיקן מאנטאג

דער אידישער קאנסערוואטיווער פארבאנד פון נרוים יוניעפ, בעט אונז צו מעלדן, אז ער וועט אפהאלטן אן אלגעמיינע פארזאמלונג דעם קו־מענדיקן מאנטאג, דעצ. 14טן, 8.30 נ.מ., אין גרויסן תלמוד תורה זאל, הילה.

לאנג דערוואַרטעטער אור־טייל איז א קלאפ פאר די אי־מיגראנטן שונאים

(ספעצ. צו ד. א. וו. דורך "איטא")

דעטראים, מיש., דעצ. 11 (איטא). דער נעוועע אנעומען אויף דער לעצטער סעסיע פון דער שטאט־לעגיסלאטור איינצופירן א רעגיסטראציע סיסטעם פאר אלע פרעמדענארבעטער אין מישי־גאן, איז פונם אפשלאגיע גערעכט דער־קלערט געווארן פאר אמיקאנסטיטוציאנעל.

די אנטשיידונג פונם געריכט איז אנאנסירט געווארן פון ריכטער ערנעסט א'בריין, אין זיין איינענעם נאמען און אינם נאמען פון די אנדערע צוויי ריכ־טער פונם הויכן געריכט, ריכטער אר־טור סי. דעניסאן און ריכטער טשארלס סי. סימאנס.

די אנטשיידונג פונם הויכן געריכט, אויף וועלכער מען האט חדשים לאנג געוואַרט, איז א שווערער קלאפ פאר די אימיגראציע שונאים. ניט נאר אין די שטאט רעגירונג פון מישיגאן שוין גע־ווען גרייט איינצופירן דאס פאספארטן סיסטעם, נאר א סך אנדערע שטאטן זיינען געווען נייגיג נאכצופאלגן מי־שיגאנס ביישפיל, און זיי האבן בלויז געוואַרט אויפן אויסגאנג פונם אפיל קעגן דעם מישיגאנער רעגיסטראציע ביל.

פאראורטיילטע טאראנטער קאמו־ניסטישע פירער ארויסגעלאָזן אויף 20 טויזנט דאָל. ערבות יעדערער

טאראנטע, דעצ. 10. — די אכט פאראורטיילטע קאמוניסטישע פירער, וועלכע האבן אפגעלירט אין הענגע־גערעכט קעגן דעם אורטייל פאר באר־לאנגען צו א "אומגעזעצלאכער אראנ־ניזאציע", זיינען פון ריכטער מולאק ארויסגעלאזן געווארן אויף 20 טויזנט דאָל. ערבות יעדערער, ביז זייער אפיל וועט דערליידיקט ווערן.

דער פארטריידיקער פון די אנגע־קלאגטע, יו. דזש. מאקדאנאלד, האט דערקלערט, אז ער וועט היינט זעען שאפן די נויטיקע סומע פון 160 טויזנט דאָלאר פאר זייער ערבות. די אנגעקלאגטע זיינען טים באק, טאָ־מאס יונג, דזשאן באביטשוק, מאלקאלם קייסיי, מאטוויי אפאפאוויטש און די אנדערע.

דערלויבנדיק זיי צו באפרייען אויף קאנט גלייך דורכגעפירט ווערן.

ערבות, האט דער ריכטער געוואַרנט זיי, אז אויב ער וועט זיך דערווייס אין די באפרייטע פירער אז הענגע אין קאמוניסטישע פראפאגאנדע, וועט ער גלייך הייסן צוריקקערן די ער־בות און זיי צוריק פארוועזן. דער פארהער פון זיי־ער אפיל, דערווארט דער ריכטער, וועט פארקומען אין יאנואר.

דזשאזעף סערזשוויץ, פארטרעטער פון דער קרוין, האט אויסגעוועזט קע־גן דער באפרייונג אויף ערבות. ער האט געזאגט, אז זיי זיינען אגיטאטאָרן מיינענען קאמוניסטישע פרעסע האלט אין אין אטאמיקן דעם בערייכ. ער האט אויף גע'טענה'ט, אז דער פאר־הער איבער זייער אפיל וואלט גע־קאנט גלייך דורכגעפירט ווערן.

—(::)—

ליפטאן פייערט בא־ראן חורש יובילי

ליפטאן

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave., E
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA.
Subscription: $6.00 per year.
WINNIPEG — MANITOBA
Established 1910 Phones: 55 409—57 213

ווי הואווער העלפט די ארבעטסלאזע

אין קיין ציוויליזירטן לאנד ווערן די ארבעטסלאזע ניט אזוי איינגערירט און איבערגעלאזן צו זייער אייגענעם גורל און צו דער גוטן הארציקייט פון פילאנטראפן, ווי אין דער רייכער אמעריקע. און אמעריקע אין מאקע האטט זיך דאס איינציקע לאנד, וואו עס ווערט ניט געמאכט אפילו קיין שום פארזוך פון דער רעגירונג צו פארברענגען די ארבעטסלאזע און צו וויסן כאטש זייער צאל.

די רעגירונג פון פרעזידענט הואווער, ווערט באהויפטעט, מיי־דעט אויס די רעגיסטראציע גאנז אנדזיבטלאך. מר. הואווער האט גע־וואונען די פרעזידענטשאפט פון די פאראייניקטע שטאטן דורך זיין צוזאג פון פראספערטעט פאר'ן לאנד. אין דערפאר האט ער זיך כסדר באמיט צו לייקענען דעם קריזיס וואס איז געקומען אונטער זיין אד־מיניסטראציע. און איצט האט ער מורא צו אנטפלעקן פאר דער וועלט דעם גזואלדיקן פארנעם פון דער ארבעטסלאזיקייט אין לאנד. וואס טרעפט איבער אין דער הינזיכט וועלכן ס'איז אנדער לאנד, — אפילו אזא עקאנאמיש געדריקטן לאנד, ווי דייטשלאנד.

אבער באמת דארף פרעזידענט הואווער ניט האבן קיין רע־גיסטראציע פון ארבעטסלאזע, צוליב וואס מאכן אויסאבן אויף דעם? ער איז דאך קעגן דעם אז די רעגירונג זאל דירעקט העלפן די ארבעטס־לאזע, — דאס לאזט ער איבער פאר די פילאנטראפן. איז וואס איז דער אנטערשייד, צי אין לאנד איז דא זיבן צי צען מיליאן ארבעטסלאזע?

מען דארף אבער ניט זיין אומגערעכט צו פרעזידענט הואווער. ער זוכט אויך עפעס טאן פאר די ארבעטסלאזע. ער וויל אויך אויפן אויפן, און עס מאכט דערפאר מאקע אין אמעריקע, און עס מאכט דערפאר מאקע ווייטער ניט אויס. וויפל מיליאנען איינציקע ארבעטסלאזע אין לאנד גייען אויס פון הונגער. די רעגירונג, קומט עס אויס, איז ניט מחייב צו זארגן זיך פאר יעדן איינעם פון זיי באזונדער, — דאס איז אן אויפגאבע פאר נוטהארציקע מענשן.

וואס די רעגירונג דארף טאן איז — צו ברייגגען פראספערייטעט איין לאנד. אין נאך דריי יאר פון הייקפדיקן קריזיס, מאכט איצט פרעזי־דענט הואווער אויפן פרעמדן יאר פון זיין אדמיניסטראציע און ערב דעם וואל יאר, זיין לעצטע אין גדעסטע אנשטרענגונג צו ברייגגען צו שלעפן די פראספערייטעט אין לאנד פאר די אויגען. . . און דאן וועט דאך שוין כמילא זיין אויס מיט דער גרויסער ארבעטסלאזיקייט. אין עס וועט בלייבן בלויז די קליינע, געוויינלאכע ארבעטסלאזיקייט. . . .

פרעזידענט הואווער האט דערזיי גראנדיעזע פלעגער, — ערשט מענס. אויף וויפל ס'איז שייך אינטערנאציאנאלע חובות רעזידירן זיי, און, צווייטנס, גרינדן אין לאנד א קאלאסאלע קרעדיט קארפאראציע, מיט א קאפיטאל פון אנדערהאלבן ביליאן דאלאר, פון וועלכע די רע־גירונג זאל בייטראגן א האלבן ביליאן. דער קאפיטאל זאל אויסגעגעבן ווערן פאר הלוואות "צו אינדוסטריע און אגריקולטור". און, ווי דער פרעזידענט גלויבט, וועט דער פאקט אליין וואס אזא קארפאראציע איז דא, דערמיט־קן אויף אזויפיל א געפיל פון צוטרוי אין לאנד, אז מען וועט דארפן בלויזיק הלוואות.

אוי, איז דער אנטערשטער שורה, — ווי א דעמאקראטישער סעמאטאר, א ריכטיק באמערקט, — דער כרעזידענט וויל העלפן די ארבעטסלאזע. ווך העלפן אויסלענדישע רעגירונגען, די באנקירן אוי די איינבאן מאגנאטן, אויסער דו ארבעטסלאזע זעלבסט . . .

אבער דערמיט באשריינקט זיך נאך ניט פרעזידענט הואווערס הילף־בריינקייט פאר די ארבעטסלאזע. ער האט נאך א זאך, וואס וועט דאכט זיך שטארק אפעלירן צו די אפיציעלע פירער פון דער אמעריק־קאנער פראפעסיאנעלער ארבעטערשאפט און וואס וועט אויסקויפן א סך פון זיינע זינד אין אייערע אויגן. און אפשר איז דאס טאקע די שטארקסטע קארט אין זיינע הענט ערב די וואהלן?

מיר מיינען דא זיין פראגארם פון נייע רדיפות אין באשריינ־קונגען קעגן א"מ גראנטן. — דאכט זיך צום ערשטן מאל איינגעלאסן אין א פרעזידענטס "מעסעדזש" צום קאנגרעס: דער אפסאפרטן פלאן אין שטרייגנערע דעפארטאציע געזעצן אין אנקאפארירונג אין געזעץ פון די אדמיניסטראטיווע אימיגראציע באשריינקונגען.

מיט וואס די אפסאפרטן גזירה, די פארקלענערונג פון דער אי־מיגראציע אויף נאך עטלאכע צעצעלך טויזנט א יאר און די פארגרע־סערונג פון דער דעפארטאציע אויף נאך עטלאכע טויזנט א יאר וועט העלפן די צען מיליאן ארבעטסלאזע. קאנען מיר ניט איינזעען. אבער צו וואהן מיר אז דאס קאן טאקע ניט אויפגעטון ווערן אין א יאר. ניטא קיין אויגן אז דרייבן בלויז די אימיגראנטן אפנים אויגט דער בעס־טער מיטל צו קרינגן שטימען.

אט אזוי גרייט זיך פרעזידענט הואווער צו דעם אנקומענדיקן יום־הדין!

דייטשלאנדס עקאנאמישער דעקרעט

דער נייער דעקרעט פון דער דייטשער רעגירונג צו שניידן שכי־רות און פרייזן פון לעבנס מיטלען האט צו זיך, דאכט זיך, קיין גלייכן ניט אין דער געשיכטע פון מאדערנע מלוכות. לויט דעם גרויסן פאר־נעם, אויסער אפשר אין סאוועטן פארבאנד, וואו די ווירטשאפט איז א מליכה'שע, און אפשר אויך אין איטאליע, וואו די רעגירונג איז א דיקטאטאריש.

און אויב דייטשלאנד האט אנגענומען אזא דרייגגדיקן מיטל, מוז דא זיין א וואיקע אורזאך פאר דעם. די דאזיקע אורזאך קאן ניט זיין קיין אינערלאכע, ווייל אינערלאך האט זיך די לאנע פאקטיש ניט געגעדט מיט עס דיינען געשטיגן געוואָרן די פארדינסטן פון אכבעטער און אנגעסטעלטע. אבער אין דער זעלבער פראפארציע זיינען אויך געשיכן גרויסן פריזן פון לעבנס־מיטלען־רענט־צינזן אויף הלוואות און א. וו.

דער איינציקער אינערלאכער געווינס פאר דער רעגירונג, וועט אפשר זיין דאס, וואס איר שטייערן הכנסה וועט פארגרעסערט ווערן אין דערפון. די הויכע טעמים פאר דעם שוים זיינען אבער איסלעגדיר־שע, אין הייפזאכלאך דער פאל פון'ם אנגלישן פונט.

דייטשלאנד איז שוין געטראפן געווארן אויף דעם אנגלישן און וועלט מארק מיט דעם פאל פונ'ם אנגלישן פונט. צו קאנען קאנקו־רירן מיט אנגלאנד, האט דייטשלאנד געמוזט פארבליבן אויף אן ארט סחורות.

דאס זי דאס געקאנט דערגרייכן דורך אינפלאציע. אבער זי האט שוין געלערנט איר שווערע אינפלאציע לעקציע און איז אנטו־שלאסן אנצוהאלטן דעם וועגט פון איר מארק. פארבלייבט איר צו פארבליקן אירע סחורות אויף א קונקטלאכן איפן, דורך שניידן שכירות און פרייזן פון רויע פראדוקטן. אבער כדי ניט אויפצוברייגגען די ארבעטער, האט זי געמוזט זעגן, אז די ארבעטער זאלן וואס ניי־קער פארלירן דורך דעם, און אז מיט זייערע קלענערע שכירות זאלן זיי קאנען קויפן וויפל פריער מיט די גרעסערע.

— אין דאס האפט זי צו דערגרייכן דעם דעם רעגירונגס דעקרעט.

מיר האבן אין די לעצטע יארן גע־לעבט אין פוילן אין דער איבערצייג־גונג, אז אויפן געבוט פון די קאנגרעס־טיקע באציאונגען צווישן דער אידי־שער און פוילישער געזעלשאפט, אין לכל הפחות געקומען צו א געוויסער ענטשפאנונג, עס האט זיך אונז־אויס־געריכט, אז די אזוי גרויסע באריכ־טע פעריאדן פון פאגראמען אויף אידן, פון ניפטיקער אנטסעמיטישער הע־צע, פון ברוטאלע אנפאלן אויף דער אידישער מינדערהייט פון דער מדינה הייט פון דער מדינה — זיינען שוין גענצלאך און אויף אייביק פארשוואונ־דען. מיר האבן געטראכט, אז ענ־לאך האט די פוילישע באפעלקערונג פארשטאנען דעם עלעמענטארן לע־בענס אמת, אז מען קאן ניט לעבן אין אנגעשטריינגטע באציאונגען און אין אן אומאויפערלאכן קאמף מיט א באפעלקערונג וואס שטעלט מיט זיך פאר עלה פראצענט פון דער גאנצער לאנדעס־באפעלקערונג. מיר האבן גע־גלויבט, אז די פוילישע פאליטישע אר־גאניזאציעס, וועלכע האבן פרעטענ־זיעס צו זיערן די הערשער פון לאנד — קאנען זיך ניט אין זייער פאליטי־שער טעטיקייט אויסהלפן מיט אנ־טיסעמיטישער הצעע, וועלכע זאל טראגן א ריין כולט'ן פאגראם כארא־טער אין וואס זאל דערפירן צו באפאר־לען אין שלאגן די אידישע בירגער, צו פארוואונדן זיי, צו שטערן די רו אין לאנד, מיט גזואלד און טערער מעשים אריינשטופן די אידן פון זיי־ערע אזוי אויף הערשנדע. עס איז שוין אויך נעגיג אונטערגעהאל־טן און שואכע עקאנאמישע פאזיציי־ען, צו באזייטיגן מיט כוח, מיט די ברוטאלסטע, ווילדסטע מנאפלן דער רואיקער אידישער שטודירנדער יוגנט פון די שולן, אין וועלכע די איז מיט אזוי פיל אנשטרענגונגען ענדלאך גע־לונגען אריינצוקריגן זיך.

די געשעענישן אין פוילן אין די לעצטע טעג האבן אונז איבערגעריינגט, אז מיר האבן געלעבט אין א גע־וויסן טעות. אז מיר האבן איבערגע־טרייבן אין דער אפשאצונג ניט נאר פון די עלעמענטארע מאראלישע גע־פילן נאר זאגאר פון דער מלוכה'שער פאראנטוואָרטלאכקייט פון דעם פוי־לישן ענדערשן לאנד. זיי, די פוי־לישע ענדערשע, האבן זיך נאר ניט געענדערט.

דאס, וואס איז פארגעקומען די לעצ־טע טעג אין פוילן, דאס אראנזיירן מיינונגען יוגנעליין אונטער בולט'ע נישל, גיט די לעזער דעם שליסל צו זייערע ווערק. זייערע פרעזענטאלאכע אנפארדערונגען אויף אידן אין די באציאונגען אט די לאזונגען אי־געלט מיט זייער שאפונג. דער לעזער מוז ראגאירן אויף ביידע זאכן צוגלייך. אין מוז אדער אנגענומען פאר ליב אדער פארוואדן דעם אייזאר מיט זייערע ווערק פון פוי־לישע אין שטעטערן.

— דייטש דער קריטיקער — האט זיין סובייעקטיוויטעט אין אינ־טערעסאנטער פילפארביקער לעבן. ניט פארגעסן קיין אנגנדע אפשפיגלונג אין זיין שאפונג, וועלכע ווערט כמ־עס אין שאפן געשעפט אין זיינע הויכט אין זיינע אומפאייליקע פרעזענטאלאכע לייד־ן, קאמ־טער הערן? רעזולט? אבער דאס וואר־ן אין־ן־ר־ן־ן־ן

Robin Hood FLOUR

די דאָזיקע מעל איז ווייסנשאַפטלאַך געמאָלן פון וועסטערן פאַרמערס ווייץ אין מאָדערנע פריידי מילן.

גליק און ראַכע

סענסאַציאָנעלער ראָמאַן

פון א. א.

(פאָרזעצונג)

— קאַפּיטאַן, איר זייט עס ? ביי גאָט, וואָס פאַר אַן איפרעגונג איר האָט עס איבעראַל פאַראַרזאַכט. מען פרייט זיך אַזוי וואָס אייך איז אין עלזונגען אַפּגעטאָן דער טעראָרישער רעגירונג אויא קונציק שטיקל אַרבעט.

— עס פרייט מיר אויך, — האָט אַטאַנאַסיאָס געלאַכט. דרוקנדיק אים וואָרעם די האַנט. — איך האָב ליידט געקאָנען געאַרבעטן ווערן און נאָך דורך א גליקלאַכן צופאַל בין איך געראַטעט געוואָרן.

דער מאַן האָט שמייכלענדיק געשאָקלט מיטן קאָפּ.

— איך וואָלט גערן געוואָלט הערן וואָס די מיינסטאַרן וועלן דערצו זאָגן, קאַפּיטאַן, האַ, האַ, האַ.

— ווי גייט עס אייך ? — האָט דער קאַפּיטאַן געפרעגט. — נעמט טאָן נאָך ביי אייך אַ מיסע גרויסע שטיי־ערן, הערשט נאָך ביי אייך אַלץ אַר־מוט צוזיטן די דאַרפס לייט.

— אַ, קאַפּיטאַן, עס איז שרעקלאַך, דאָס פאַרדינסט איז קליין און די שטייערן זיינען גרויס, דאָך וואָס קימערט עס דער רעגירונג. מען זוכט אויס אונזער לעצטן טראָפּן בלוט און מיר זיינען גרויזאַם באַשטראָפט, ווען מיר באַצאָלן ניט אַזוי שנעל די שטיי־ערן.

אַטאַנאַסיאָס האָט אים געגעבן אייניקע נאָדענע מטבעות און ער האָט אים געבעטן אַז ער זאָל עס צוטייל־ן צווישן די אַרימעלייט פונם דאָרף. נאָכהער האָט ער אים געבעטן אַז ער זאָל אים אַרויסגעבן זיינע פערד.

ווען אַטאַנאַסיאָס האָט אין אַ קורץ צייט שפּעטער באַטראַכט די פערד האָט ער זיך געפרייט, דער פּאַר־ער האָט אויף זיי גוט אויפגעפּאַסט.

ער האָט דעם מאַן גוט באַלוינט פאַר זיין מי און ער האָט אים ניט גע־לאָזט אויר זאָל אים דאַנקען.

באַלד האָט אַטאַנאַסיאָס און זיינע באַגלייטער געשווונגען גערינגן צוריק און אין אייניקע מינוטן האָבן זיי זיך געפונען אויף דעם פּלאַץ וואו די אַר־בערויקע כאַנדיטן זיינען געשטאַנען.

יעדער איינער האָט באַקומען זיין פערד, אייניקע האָבן זאַנאַר געהאַט צוויי פערד, דער קאַפּיטאַן האָט באַ־פוילן מען זאָל שנעל זיך פאַרבאַרייטן אין וועג אַריין.

די כאַנדיטן האָבן אומצופרידן גע־מורמלט צווישן זיך, זיי האָבן נאָך געפילט מיה ווייטער צו מאַר־שירן.

איין דראַענדער בליק פונם קאַפּי־טאַן האָט זיי געמאַכט צום שווייגן, אַטאַנאַסיאָס האָט זיך געוואָלט אַריינ־זעצן אויף זיין פערד אָבער פּלוצלונג איז קורץ אַלי צוגעקומען צו אים.

— הער, וואָס זאָגן מיר טאָן מיט אייער יונגער פרוי, זי איז קראַפּס־לאַ. איך האָב מורא, דאָס מיר וועלן זי לעבעדיק ניט ברייגנען אין לאַנער.

א טויטע בלאַסקייט האָט באַדעקט דעם געזיכט פונם קאַפּיטאַן.

— וואָ איז זי ? צייג מיר, איך וועל זי זעען, — האָט ער געשאָטן, און צוזאַמען מיט קורץ אַלי'ן איז ער צוגעגאַנגען צו דעם פּאַרן וואו מיריאַ־נאַ איז געלעגן אויף א הויפן שטרוי.

זי האָט געהאַלטן די אויגן צוגע־מאַכט און איר געזיכט איז געווען גע־לב ווי וואַקס, איין פוס איז געווען פאַרשטעכן נאָקעט און קאַרלאַ פע־לעטי האָט אויגלייכט פונם דאָרף. נאָכהער האָט ער אים געבעטן אַז ער זאָל אים אַרויסגעבן זיינע פערד.

ווען אַטאַנאַסיאָס האָט אין אַ קורץ צייט שפּעטער באַטראַכט די פערד האָט ער זיך געפרייט, דער פּאַר־ער האָט אויף זיי גוט אויפגעפּאַסט.

ער האָט דעם מאַן גוט באַלוינט פאַר זיין מי און ער האָט אים ניט גע־לאָזט אויר זאָל אים דאַנקען.

באַלד האָט אַטאַנאַסיאָס און זיינע באַגלייטער געשווונגען גערינגן צוריק און אין אייניקע מינוטן האָבן זיי זיך געפונען אויף דעם פּלאַץ וואו די אַר־בערויקע כאַנדיטן זיינען געשטאַנען.

יעדער איינער האָט באַקומען זיין פערד, אייניקע האָבן זאַנאַר געהאַט צוויי פערד, דער קאַפּיטאַן האָט באַ־פוילן מען זאָל שנעל זיך פאַרבאַרייטן אין וועג אַריין.

די כאַנדיטן האָבן אומצופרידן גע־מורמלט צווישן זיך, זיי האָבן נאָך געפילט מיה ווייטער צו מאַר־שירן.

איין דראַענדער בליק פונם קאַפּי־טאַן האָט זיי געמאַכט צום שווייגן, אַטאַנאַסיאָס האָט זיך געוואָלט אַריינ־זעצן אויף זיין פערד אָבער פּלוצלונג איז קורץ אַלי צוגעקומען צו אים.

— הער, וואָס זאָל

די פארבאטענע ליבע

א העכסט שפאנענדער ראָמאן פון אידישן פאטיליען לעבן אין אמעריקע

פון א. ר.

(פארזעצונג)

סילווער איז איצט געווען צעטר־מעלט. וואָס האט ער דא אפגעטאן? ווי אומבאראטאט ער האט דא גע־האנדלט. ער האט אים גיט געטארט דערמוטיקן... אי, ער האט זי געוואלט זעען? ער האט זיך געוואלט פון איר דערוויסן וועגן איר מוטער? איז וואָס? האט ער דאך געהאנט פארן אין כיריאַרט צו איר? ווי אזוי איז עס באלד גיט איינגעפאלן?

— מיינער פאטער מיינער!

— אבער זון מיינער! מיט וואָס בין איך אזוי טייער?

— א! האסט דיין זון אזוי גיט פארשטאנען... און איך האב דיך גיט געקאנט. איך בין זיך מורה: איך האב מורא געהאט, אז דו וועסט גיט דער־לאָזן צו אונזער ליבע... איך האב זיך דערפאר געשטארקט, גיט געוואלט זיך אונטערגעבן מיינע געפילן... אבער איך האב געהאט א טעות. מיין פאטער פארשטייט מיך אזוי גוט...

— וואָס זשע? איידער דו ביזט אהיים געקומען, ביזטו דען גיט געווען פארליבט?

— פארליבט בין איך געווען... אבער...

— וואָס אבער?

— אבער איך האב גיט געוואגט צו דענקען וועגן דעם.

— נו, און איר, סיידין, האסטו נארנישט געהאט צוגעזאגט?

— א, ניין, וואָס מיינסטו, פאטער, בין איך? ווי אזוי האב איך איר גע־קאנט צוזאגן, איידער איך האב גע־וואוסט, אז אונזער ליבע וועט גיט געשטערט ווערן?

— אזוי נאר?

— נו, געוויס...

סילווער האט אזש אויפגעציטערט. הייסט עס: ער אליין פארשטארקט דעם פלאנטאן. און אויב עס וועט איצט פאסירן אן אומגליק, וועט ער אליין שולדיק זיין...

— פאט מייערער,

— וואָס איז?

— זאג מיר: האסט איך אמאל געליבט?

— צו וואָס פרעגסטו דאס?

— ווייל... פארשטייסט... אזוי מיטפילן, ווי דו פילסט מיט מיט מיר פון דער ערשטער מינוט אז, קאן נאר א מענש, וואס האט שוין אמאל גע־ליבט.

— יא...

— האסט געליבט?

— הייס געליבט. אבער.

— וואָס אבער?

— איך האב גיט געהאט אזא מול ווי דו.

— דיינע עלטערן האבן דיר גע־שטערט?

— יא... ניט דערלאזט... און איך אליין בין גיט געווען אזא עפסטער כאראקטער...

סילווער האט עס ארויסגעזאגט מיט גרויס טרויער אין קול און דיינו האט באקומען א טרויעריקן בלוק, דאס מיט רחמנות אריינגעשעפ־טשעט:

— פוי פאפא!

— און איך אליין האב געמוזט זיין פארלאזן...

— און זי פארלאזט?

— און ווי געמיין איך האב געהאט־דעט, זי האט אין מיר געגלויבט... געווען זיכער מיט מיר... איך האב גע־האנדלט ווי א געמיינער יונג.... איך בין אוועק אז א זייגעווענס...

דיינו איז אזש געווארן בלאס. ער האט איצט אפילו פארגעסן צו טראַכ־טען, אז דאס האט מען דעם פאטער אויעקגעלייסן פון זיין געליבטער צוליב זיין איינגענער מאמען. אים איז דאס נארנישט אריינגעפאלן. בלויז פון א געפיר. ער איז גיט געווען בכח לאגיש צו טראַכטן.

— און האסטו זיער קיינמאל גיט געזעגן?

— קיינמאל ניט!

— זי האט חתונה געהאט מיט א עוויינ?

— ניין, זי איז געווען אזא שטאל־צע, אזא צארטע און איידעלע. זי האט אליין פארשטאנען.

נאר דא האט זיך מיסטער סילווער דערמאנט וואו ער איז אין דער וועלט. אז ער רעדט דא צו זיין זון, צום זון וועמען זיין איצטיקע פרוי איז א מוי־טער, און ער האט זיך פארשעמט און איינגעלאזט:

— דאס איז געווען שוין זייער לאנג, איך בין נאך דאן כמעט א קינד געווען...

— א קינד?

— נו, יא... עס איז גיט געווען אזוי ערנסט.

— און גלייך איבערגעריסן דעם שמועס:

— דאס צימער אין זייער שיין פארפוצט! ווען האסטו שוין באווי־זען אנצוריסן בלומען דיינן?

— א, דאס צימער? אמת שיין? ווי סיידי וועט זיך דערפרייען דערזע־ענדיק אזוי פיל בלומען. א, פאפ! זי האט אזוי ליידנשאפטלאך ליב בלוי־מען. זי האט זיי אויך ליב, אפילו ווינטער. אין שטאט האט זי אלע טאג אנגעזאט האבן בלומען און איר צימער.

עס האבן זיך דערווייל דערהערט טריט אין קאָרידאָר. די דינסט איז שוין געווען אויפגעשטאנען און האט זיך שוין גענומען ראמען, און מיסטער סילווער האט געזאגט:

— נו, קום אראפ, מען דאַרף עס, פרישטיק. עס איז שוין ניט פרי.

אין דרויסן האט שטוין די זון ליכטיק געשיינען. די לופטקייט האט זיך שוין גענאסן דורך די פענסטער.

— אלרייט פאפ! איך קום באלד!

— ווען קומט זי?

— סיידי? זי וועט קומען צוויי אויינער.

— אלרייט. איך וועל פארן פארן מיט דיר זי באגעגענען.

— פיין פאפ! א דאנק דיר!

מיסטער סילווער האט גלייך דער־פילט, אז ער טוט ניט גוט, אז מיט דעם, וואס ער אליין העלפט אים אזוי פיל צו, אז מיט דעם וואס ער אליין וויינט ארום אזויפיל ניינערייקייט צו סיידיס קומען, שטארקט ער זיין ליבע אין מאכט אליין, אז די קאטאסטראַ־פע וואס וועט שפעטער מוזן קומען, זאל זיין פאר דיינון נאר שווערער. אבער ער אליין האט זיך געהאט פאר־פלאנטערט און איז שוין איצט ניט געווען אזוישטאנד זיך אויסצופלאנ־טערן.

און די טריט האט זיך דערנענ־טערט צו דער באשטימטער צייט צום סטישאנ — זיינען פאטער און זון געשטאנען מיט אויפגעריסענע אויגן און מיט גרויס אומגערוהל אין לייב. דער זון האט דערוואַרטעט זיין טאכטער.

די טריט האט זיך אפגעשטעלט, און אויף די טרעפלאך פון א וואגאן האט זיך באוויזן סיידי, זי איז גע־שטאנען אין א פרעכטיק גרויער קלייד וואס האט שטארק ארומגענומען איר טאליע און זיך אראפגעלאזט אין פאל־דען זי איז געשטאנען א היכע. א שלאנקע און דאס פנים איז געווען באַ־זונדערס ליכטיק און פארטרוימט. די שווארצע האר זיינען איר געווען באַ־זונדערס שיין אונטערגעשוירן און זיי־נען געלעגן איבערן שטערן ווי א גע־קרוינטע קרוין. אירע ברוינע אויגן זיינען געווען ווי עטוואס פארגעפלט. אז זי האט ענדלאך דערזען דייזון, האט זי אויסגערופן:

— דייזון!

— סיידי!

און דייזון האט זיך א ווארף געטאן צום וואגאן.

מיסטער סילווער איז געבליבן ווי פארגלייווערט. אט אזוי, פונקט אזוי, האט אויסגעזעען עוועלין, זיין עוועלין וועגן זי האט אים ערווארטעט. ער האט זיך קוים אפגעהאלטן פון אויס־שרייען "עוועלין". ווי צוויי טראפנס וואסער האט זי אויסגעזעען ווי איר מוטער. דאס זעלבע אויסזעען, דאס זעלבע פנים, די זעלבע אויגן, דער אייניקער אונטערשייד איז געווען, וואס זי האט איצט בעטראגן גשיירט־נע האר און עוועלין האט אירע האר גיט געשוירן. אט אין זי דאר! אט אזוי האט עוועלין אויסגעזעען וועגן ער האט זי פארלאזט.

אים האט אזש געשווינדלט פאר די אויגן. ווי דורך א נעבל האט ער גע־זען ווי דייזון נעמט איר ארום, ווי ביי־דענס ליפן אנגעגענען זיך. ווי ביידע קוקן זיך אין די אויגן אריין, און עס האט אים פארקלעמט דאס הארץ: אט אזוי האט ער זיך מיט איר, מיט עוועלינען באגעגנט. אט אזוי ווי זיין זון וואלט זיך מיט זיין געליבטער, מיט עוועלינען באגעגנט, מיט איר געפיוסט.

די פיס האבן אונטער אים געצי־טערט. אבער באלד האט ער דערהערט לעבן זיך דייזוס קול:

— און דאס איז מיין פאפ! מיין גוטער פאפ!

איין ווייל האבן זיך צוזאמענגע־טראפן סילווערס און סיידיס אויגן. סיידי אליין האט גיט פארשטאנען, וואס זי קוקט אזוי מארגע. עפעס אזוי ווי דאס פנים פון מיסטער סילווער וואלט איר געווען באקאנט.

— און דאס פאפ... איז סיידי... מיין סיידי!

מיסטער סילווער האט אויסגעצויגן זיין האנט צו איר, און האט אויסגע־ליכטעט.

דער פאטער האט דערווארטעט זיין טאכטער.

די טריין האט זיך אפגעשטעלט, און אויף די טרעפלאך פון א וואגאן האט זיך באוויזן סיידי, זי איז גע־שטאנען אין א פרעכטיק גרויער קלייד וואס האט שטארק ארומגענומען איר טאליע און זיך אראפגעלאזט אין פאל־דען זי איז געשטאנען א היכע. א שלאנקע און דאס פנים איז געווען באַ־זונדערס ליכטיק און פארטרוימט. די שווארצע האר זיינען איר געווען באַ־נען געלעגן איבערן שטערן ווי א גע־קרוינטע קרוין. אירע ברוינע אויגן זיינען געווען ווי עטוואס פארגעפלט. אז זי האט ענדלאך דערזען דייזון, האט זי אויסגערופן:

— דייזון!

— סיידי!

און דייזון האט זיך א ווארף געטאן צום וואגאן.

מיסטער סילווער איז געבליבן ווי פארגלייווערט. אט אזוי, פונקט אזוי, האט אויסגעזעען עוועלין, זיין עוועלין וועגן זי האט אים ערווארטעט. ער האט זיך קוים אפגעהאלטן פון אויס־שרייען "עוועלין". ווי צוויי טראפנס וואסער האט זי אויסגעזעען ווי איר מוטער. דאס זעלבע אויסזעען, דאס זעלבע פנים, די זעלבע אויגן, דער אייניקער אונטערשייד איז געווען, וואס זי האט איצט בעטראגן גשיירט־נע האר און עוועלין האט אירע האר גיט געשוירן. אט אין זי דאר! אט אזוי האט עוועלין אויסגעזעען וועגן ער האט זי פארלאזט.

— זי פאגריסט טאכטער מיינע!

זיין קול האט א ציטער געטאן. זיי־נע אויגן זיינען געווארן פייכט. אין אים האט איפגעוואכט דאס געפיל פון א פאטער. ער האט דערפילט א ווילן ארומצונעמען זי און ציטוליען צום הארצן. סיידי האט אריינגעלייגט איר שמאלע האנט אין זיינער. איז געשטאנ־נען ווי צעטומלט. און דייזון האט זיך אפגערופן:

— סיידי איז צוגעפאלן צו מיסטער סילווערס בריסט. ער האט זי ארומגע־נומען מיט א וואַרמקייט, מיט אזא פאטערלאכער צארטקייט. האט זי צו־געטוליען צו זיין שטורמיש הארץ. האט אפגעפרעסט א קוש אויף איר שטערן. און פארמאנט אויף א ווייל די אויגן ארויסשטעלנדיק:

(ווייטערעס פולגט)

איך א געשעפט רייזע

מר. מ. נייטזנאן

מר. מ. נייטזנאן פארט אפ אויף א געשעפט רייזע אין מזרח קאנאדע און אין די פאראייניקטע שטאטן. צוזאמען מיט אים פארט אויך מרס. נייטזנאן. זיי וועלן באזוכן א צאל שטעט איידער זיי וועלן זיך צורוקקערן אהיים.

—(::)—

א פארמערקע פירט אן א מי־ליאן - דאָלארדיקן געשעפט

מרס. נ. מאריסאן (אויבן) פון ספאלדינג, מאסק., איז בסך הכל א פארמערס א פרוי. אבער אויסער קאַ־כען מיטאגס און אכטונג געבן אויף די עופות פירט זי אן אויך א רייזיקן געשעפט, — זי איז די פרעזידענטקע פון דעם מאסקאטשעוואנער "פאולי־טרי פול" (עופות קאאפעראטיוו) וואס האט געצאלט יאר געמאן געשעפטן אויף 800 טויזנט דאָל.

אגב זיינען די מייסטע דירעקטארן פון דעם דאזיקן קאאפעראטיוו פאר־מערשע פרויען.

קלאסיפייד סעקשאן Classified Section

פארטיקולע פריין פאר ארגעלערטייזינג אין דער קלאסיפיצירטער אפטיילונג:

איין פאל, 5ס. פער איינים ליין	3 מאנאט, $2.15 איינים ליין
פאר א וואר, 20ס. " "	6 מאנאט, $4.00 " "
פאר א מאנאט, 75ס. " "	פאר 1 יאר, $7.50 " "

::- צו פארקויפן -::
FOR SALE

סוויטס צו פארדענטן פון 2 ביז 5 רומס, אין באלפוריא אפארטמענטס, קארנער בלאק, גלאס אפארטמענטס, רענפריו אפארטמענטס, נאבל בלאק ריווערא בלאק, נארט־פאנאמא אפארט־מענטס. רערוצירטע רענט. צו זייער ביליקע פרייזן.

אינשורענס פאר אלערליי צוועקן.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאנס 761 55 און 807 53

אינקסטער בולווארד סנעפס

זייער א שיינע 5 רום באנגאלאו, א באַ־איצטע סאן רום, האט אלע נייסטע אימפּראוווענטס. איבערא הארד־וואור. טאיל בארדום מיט איינעבער־טער באד. נאראדיש. פאר איינעלהיי־טען טעלעפאניט 26 678; אוונטס — 52 608.

::- פערזענלאכעס -::
PERSONAL

וואלץ און נייסטער פאקס טראנס, נאר־ראנסירטער קורס $5.00. טעג דענסינג פאר ביינעס מיידלאך. קלאסן פאר קינדער.

PROFESSOR and MISS SCOTT
LYCEUM PRIVATE STUDIOS
Phone 88 106

היים און אפיס פארנישטן פארלאנגט
פאר מזומן געלט.
KILSHAW'S
Auctioneers
Canada Bldg. Phone 29 040

באהאנדלונג פון אלע סארטן קראנקהייטן

אפיס: 218 מעקינטייר בלאק
שטונדן: 9 ביז 12 פרי און 2 ביז 5 נ.מ.
O. DETHLEFSEN
Physiologist and Magnetopathist

WESTERN MESSENGER
TRANSFER SERVICE
פארסל דעליווערי, באגאזש, עקספרעס
און האלסייל דעליווערס.
מעסענדזשערס, מאטארסייקלס און
מאטאר טראקס.
371 Notre Dame Ave. Ph 26 316

BONNEAU & CO.
בייליפס, לייסענסר און באנדער
316 NOTRE DAME AVE.
PHONE 87-100

שטעלע פארלאנגט
SITUATION WANTED

א אידישע מיידל
רעדט גוט ענגליש, פוילייש, רו־סיש און אידיש
פארלאנגט ארבעט
אין א סטאר, אין שטאט אדער אין קאנטרי, זייליק אויסצוהעל־פען אין הויז ארבעט. ערפארונג. נאכפרעגן מ. א. גרעי, 676 A מיין סטריט.

לייענט און פארשפרייט
"דאָס אידישע וואָרט"

WALKER PHONE 28 683

היינט אוונט
אוונטן, 8.15 מאטינעס, 2.15.
סער בערי דזשעקסאן
פרעזענטירט זיינע
ברילישע שושפילער
פון לאנדאן, ענגלאנד, אין
די בערעטס אף וואמפל סטריט
אוונטס, 8.15, $1.00, $1.50, $2.00
מיטוואך און שבת, מאטינעס, 50ס. ביז $1.50

אדעסא כשר דעליקאטעסן און רעסטאראן
90 דערבי סט.
קארנער סטעלא

דער דאזיקער נייער ציכטיקער רעס־טאראן סערווירט פיינע און פרישע מאלצייטן ביזען פאר 25 סענט. פריקאזאוס טשיקען דינער, 35 ס. וויינערס, א פינט ——— 20 ס. וואריטש צום עסן, א פונט 20 ס. וואריטש צום בראטן 2 פונט 25 ס. אלע סארטן נערוירטע און נעפיקטע פלייש, א פונט 40 ס. נו. 1 שכאלע הערינג, 5 פאר 25 ס. עפסטא גרויסע שכאלע הערינג 4 פאר ——— 25 ס.
באזוכט אונזער רעסטאראן.
פארזוכט אונזערע מאלצייטן.
איר וועט זיכער הנאה־האבן!

איינבאן ארבעטער קעגן רע־דוצירטע שכירות

וואנקאווער, ב. ק., דעצ. 10. — פארטרעטער פון איינבאן ארבעטער און טעלעגראפיסטן האבן דא געבטן ביי א פארזאמלונג אנגענומען א קענ־גערישע שטעלונג צו דער פארגעג־שלאגענער רעדוצירונג פון צען פראַ־צענט אין שכירות פון די איינבאן ארבעטער, ווי עס איז לעצטנס רעקאַ־מענדירט געווארן פון דער "בארד אף קאנסיליאיישן" באשטימט פון דעם פעדעראלן ארבעטער מיניסטער.

—(::)—

בריטישע פאליציסטן זוכן אונטער רעדוקציע

לאנדאן, דעצ. 10. — ארום 12 טויזנט פאליציסטן פון אלע טיילן פון פיזיקאלישע מאנגעלהאפטיקייט אדער אלעקטריק מעטאדן, קיין סטריצין — קיין אפעראציע. 13 יאר אלס פראקטי־קאנט אין דייטשלאנד און קאנאדע. אלס א ספעציאליסט באהאנדל איך נערוון קראנקהייטן, פרויען טראבל, רומאטיזם, פאראליזיס און עפיליפסיע.

אפיס: 218 מעקינטייר בלאק
שטונדן: 9 ביז 12 פרי און 2 ביז 5 נ.מ.
O. DETHLEFSEN
Physiologist and Magnetopathist

באשטימט צו מענעדשער אמט

מר. הערים סערא, גוטבאקאנט אין אידישע קרייזן, איז באשטימט געווארן אלס מענעדזשער פון די "קראון דייערס און קלינערס" 238 ליילאק סטריט, קרעסנטווארד.

ער בעט אלע זיינע אידישע פריינט זאלן עס האבן אין זינען, ווען זיי וועלן דארפן שיקן זייערע קלייד צו דדיי קלינען און פרעסן, ווי אויך פארבן.

יוסף טשאראטש ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטען מיטגעפיל צו זיין פרוי און קינדער און צו דער גאנצער מש־פחה אין זייער טראגישן פאר־לוסט. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן אין מער פון קיין צער ניט ווייס.

פרייען קולטור פארב. פון תלמוד תורה

פארלאנגט א פארטרעטער
פאר
"דאָס אידישע וואָרט"
פאר רעדזשינע און אומגעגנט

אנצונעמען אדווערטייזמענטס און סובסקריפשאנס.

זיך ווענדן צום אדווערטייזינג דעפארטמענט פון

אידישע וואָרט
165 סעלקירק עוועניו — ווינניפעג, מאנ.

פארלאנגט
צוויי גוטע סיילסלייט

מוזן זיין שווערע ארבעטער. קיין אנדערע זאלן זיך ניט ווענדן. זיי קאנען מאכן א סך געלט. שרייבט צו "דאָס אידישע וואָרט" באקס 7940.

סטאָרקיפּערס!

איצט איז די צייט:

סייל פאָסטערס

צוצוציען די קונים צו אייער סטאָר און פארקויפן אייער ווינטער סחורה — שפעטער וועט שוין זיין צו שפעט! פון דער בעסטער מיטל ווי אזוי צו פאפולאריזירן אייער געשעפט און צוציען די קונים איז דורך שיינע אטראקטיווע

מיר מאכן אלערליי פאסטערס צו די סאמע מעסיקסטע פרייזן — מיר שטעלן צו די "קאטס" (בילדער). מיר שרייבן פאר אייך אויס די טעקסטן און אלע נויטיקע סלאגאנס און מיר שטעלן צוזאמען דעם פאסטער לויט יעדער אר־טיטישער פינקטלאכקייט. אלץ וואָס איר דארפט טאן איז צושיקן אונז די פרייזן פון די ארטיקלען וואָס איר ווילט ארויסשטעלן אויפ'ן סייל. — און מיר טוען דאס איבעריקע און מיר שיקן ארויס די פאסטערס

אין 24 שעה

• שיקט אונז די קאפיע אדער שרייבט פאר ווייטערע איינצעלהייטן צו

THE ISRAELITE PRESS

165 Selkirk Ave., East — Winnipeg

א נייער, שיינער אידישער רעסטאָראַן
מיר האבן דאס פארגעניגן צו אנאנסירן די דערעפענונג פון דעם
קעי און דזשי רעסטאָראַן
אין 615 מיין סטריט
שפרייזינג כשר"ע מאכלים וועגן סערווירט
פריש. ריין און באַ'עמ'ט
קומט אריין. עסט א מאלצייט און איבערצייגט זיך
בעסטע באדיענונג
מעסיקע פריין
K & G KOSHER RESTAURANT
615 MAIN STREET
PHONE 25 586